

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 550/2004,**annettu 10 päivänä maaliskuuta 2004,****lennonvarmistuspalvelujen tarjoamisesta yhtenäisessä eurooppalaisessa ilmatilassa****(palveluntarjonta-asetus)****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen
ja erityisesti sen 80 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lau-
sunnan ⁽²⁾,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon ⁽³⁾,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä
menettelyä ⁽⁴⁾ ja ottavat huomioon sovittelukomitean 11 päi-
vänä joulukuuta 2003 hyväksymän yhteisen tekstin,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Jäsenvaltiot ovat uudistaneet kukin eriasteisesti kansallisten lennonvarmistuspalvelujen tarjoajiensa toimintaa lisäämällä niiden itsemääräämisoikeutta ja palvelujen tarjoamisen vapautta. On yhä tärkeämpää varmistaa, että yhteistä etua koskevat vähimmäisvaatimukset täyttyvät tässä uudessa toimintaympäristössä.
- (2) Yhtenäistä eurooppalaista ilmatilaa käsitelleen korkean tason asiantuntijaryhmän marraskuussa 2000 annetussa kertomuksessa todetaan, että yhteisön tasolla tarvitaan sääntöjä, joiden avulla voidaan erottaa toisistaan sääntely

ja palvelujen tarjoaminen sekä ottaa käyttöön lupajärjestelmä, jonka tarkoituksena on täyttää yleistä etua, erityisesti turvallisuutta, koskevat vaatimukset sekä tehostaa maksujärjestelyjä.

- (3) Yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan toteuttamisen puitteista 10 päivänä maaliskuuta 2004 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 549/2004 (puiteasetus) ⁽⁵⁾ säädetään yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan toteuttamisen puitteista.
- (4) Yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan toteuttamiseksi olisi hyväksyttävä toimenpiteitä, joilla varmistetaan lennonvarmistuspalvelujen turvallinen ja tehokas tarjoaminen ja jotka ovat yhdenmukaisia sen kanssa, mitä yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan organisoinnista ja käytöstä 10 päivänä maaliskuuta 2004 annetussa asetuksessa (EY) N:o 551/2004 (ilmatila-asetus) ⁽⁶⁾ säädetään ilmatilan organisoinnista ja käytöstä. Näiden palvelujen tarjoamisen yhdenmukainen järjestäminen on tärkeää, jotta voidaan vastata asianmukaisesti ilmatilan käyttäjien tarpeisiin ja säännellä ilmaliikennettä turvallisesti ja tehokkaasti.
- (5) Tässä asetuksessa säädetty lennonvarmistuspalvelujen tarjoaminen liittyy sellaisen julkisviranomaisten toimivallan käyttöön, joka ei ole sillä tavoin luonteeltaan taloudellista, että siihen voitaisiin soveltaa perustamissopimuksen kilpailusääntöjä.
- (6) Jäsenvaltiot ovat vastuussa turvallisten ja tehokkaiden lennonvarmistuspalvelujen tarjoamisen seurannasta ja sen valvonnasta, että lennonvarmistuspalvelujen tarjoajat noudattavat yhteisön tasolla vahvistettuja yhteisiä vaatimuksia.
- (7) Jäsenvaltioiden olisi annettava teknistä kokemusta omaavien hyväksytyjen laitosten tehtäväksi tarkastaa, että lennonvarmistuspalvelujen tarjoajat noudattavat yhteisön tasolla vahvistettuja yhteisiä vaatimuksia.

(1) EYVL C 103 E, 30.4.2002, s. 26.

(2) EYVL C 241, 7.10.2002, s. 24.

(3) EYVL C 278, 14.11.2002, s. 13.

(4) Euroopan parlamentin lausunto, annettu 3. syyskuuta 2002 (EUVL C 272 E, 13.11.2003, s. 303), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 18. maaliskuuta 2003 (EUVL C 129 E, 3.6.2003, s. 16) ja Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 3. heinäkuuta 2003 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä). Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma, annettu 29. tammikuuta 2004 ja neuvoston päätös, tehty 2. helmikuuta 2004.

(5) Ks. tämän virallisen lehden numeron s. 1.

(6) Ks. tämän virallisen lehden numeron s. 20.

- (8) Ilmaliikennejärjestelmän sujuva toiminta edellyttää myös lennonvarmistuspalvelujen tarjoajien osalta yhdenmukaisia ja korkeatasoisia turvallisuusnormeja.
- (9) Olisi toteutettava järjestelyjä lennonjohtajien lupakirja-järjestelmien yhdenmukaistamiseksi, jotta voidaan parantaa lennonjohtajien saatavuutta ja edistää lupakirjojen vastavuoroista tunnustamista.
- (10) Lennonvarmistuspalvelujen tarjoajille annettavaa lupaa varten olisi perustettava yhteinen järjestelmä, jonka avulla voidaan määritellä lennonvarmistuspalvelujen tarjoajien oikeudet ja velvollisuudet sekä tällaisten vaatimusten noudattamisen säännöllinen valvonta, samalla kun taataan palvelujen tarjoamisen jatkuvuus.
- (11) Lupiin liitettävien ehtojen olisi oltava objektiivisesti perusteltuja sekä ketään syrjimättömiä, oikeasuhteisia ja avoimesti asetettuja. Niiden olisi myös oltava alan kansainvälisten normien mukaisia.
- (12) Jäsenvaltioiden olisi tunnustettava luvat vastavuoroisesti, jotta lennonvarmistuspalvelujen tarjoajat voisivat turvallisuusvaatimusten rajoissa tarjota palvelujaan myös muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa ne ovat saaneet lupansa.
- (13) Viestintä-, suunnistus- ja valvontapalvelujen sekä ilmailutiedotuspalvelujen tarjoaminen olisi järjestettävä markkinaehtoisesti siten, että samalla otetaan huomioon tällaisten palvelujen erityispiirteet ja säilytetään turvallisuuden korkea taso.
- (14) Lupajärjestelmällä pyritään helpottamaan turvallista ilmaliikennettä jäsenvaltioiden rajojen yli ilmatilan käyttäjien ja matkustajien eduksi, ja siksi järjestelmän olisi muodostettava kehys, jonka avulla jäsenvaltiot voivat nimetä ilmaliikennepalvelujen tarjoajat riippumatta siitä, missä palvelun tarjoajille on myönnetty lupa.
- (15) Jäsenvaltioiden olisi asiaa koskevista turvallisuusnäkökohdista tekemänsä analyysin pohjalta voitava nimetä vastuullaan olevan ilmatilan tai sen osien osalta yksi tai useampi sääpalvelujen tarjoaja ilman, että niiden tarvitsee järjestää tarjouskilpailua.
- (16) Lennonvarmistuspalvelujen tarjoajien olisi luotava asianmukaisin järjestelyin läheiset yhteistyösuhteet sellaisiin sotilasviranomaisiin, joiden vastuulla oleva toiminta voi vaikuttaa yleiseen ilmaliikenteeseen, ja pidettävä yllä tätä yhteistyötä.
- (17) Lennonvarmistuspalvelujen tarjoajien kirjanpidon olisi oltava mahdollisimman avointa.
- (18) Ottamalla käyttöön operatiivisten tietojen saatavuutta koskevat yhdenmukaiset periaatteet ja edellytykset voitaisiin helpottaa lennonvarmistuspalvelujen tarjoamista sekä ilmatilan käyttäjien ja lentoasemien toimintaa uudessa toimintaympäristössä.
- (19) Ilmatilan käyttäjiin sovellettavien maksuehtojen olisi oltava oikeudenmukaisia ja avoimia.
- (20) Käyttäjämaksujen olisi oltava korvaus lennonvarmistuspalvelujen ja jäsenvaltioiden tarjoamista laitteista ja palveluista. Käyttäjämaksujen tason olisi oltava suhteutettu kustannuksiin siten, että turvallisuuden ja taloudellisen tehokkuuden tavoitteet otetaan huomioon.
- (21) Ilmatilan käyttäjiä ei saisi syrjiä samantasoisten lennonvarmistuspalvelujen tarjonnassa.
- (22) Lennonvarmistuspalvelujen tarjoajat tarjoavat käyttöön tietyt laitteet ja palvelut, jotka liittyvät suoranaisesti ilma-alusten liikennöintiin, ja niiden olisi voitava periä takaisin nämä kustannukset "käyttäjä maksaa" -periaatteen mukaisesti, toisin sanoen ilmatilan käyttäjien olisi maksettava aiheuttamansa kustannukset käyttöpaikassa tai mahdollisimman lähellä sitä.
- (23) Avoimuus kyseisten laitteiden ja palvelujen aiheuttamien kustannusten osalta on tärkeää. Siksi kaikki maksujärjestelmän tai maksujen suuruuden muutokset olisi selitettävä ilmatilan käyttäjille. Tällaiset muutokset tai lennonvarmistuspalvelujen tarjoajien kaavailemat investoinnit olisi selitettävä palvelun tarjoajien hallintoelinten ja ilmatilan käyttäjien välisessä tiedonvaihdoissa.
- (24) Olisi oltava mahdollista vaihdella sellaisten maksujen suuruutta, jotka edistävät koko järjestelmän kapasiteetin mahdollisimman suurta käyttöä. Taloudelliset kannustimet voivat olla hyödyllinen keino, jolla voidaan nopeuttaa maassa tai ilmassa toimivien kapasiteettia lisäävien laitteiden käyttöönottoa, palkita laadukkaasta ja tehokkaasta toiminnasta tai korvata haitta, joka aiheutuu epäsuotuisampien reittien valinnasta.

- (25) Kohtuullisen kokonaispääoman tuoton muodostavien tulojen yhteydessä ja suorassa suhteessa tehokkuusparrannuksista aiheutuviin säästöihin komission olisi tutkittava mahdollisuutta luoda sellainen varaus, jonka tavoitteena on vähentää vaikutuksia, jotka aiheutuvat ilmatilan käyttäjien maksujen äkillisestä noususta liikennemäärien vähetessä.
- (26) Komission olisi selvitettävä, onko mahdollista järjestää väliaikaista rahoitustukea toimenpiteille, joilla lisätään Euroopan lennonjohtajärjestelmän kokonaiskapasiteettia.
- (27) Komission olisi yhteistyössä Eurocontrolin kanssa seurattava säännöllisesti ilmatilan käyttäjiltä veloittavien maksujen vahvistamista ja perintää yhdessä kansallisten valvontaviranomaisten ja ilmatilan käyttäjien kanssa.
- (28) Koska lennonvarmistuspalvelujen tarjoajia koskevat tiedot ovat kaupallisesti erittäin arkaluonteisia, kansalliset valvontaviranomaiset eivät saisi ilmaista salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja, sanotun kuitenkin rajoittamatta järjestelmän luomista näiden palvelun tarjoajien toiminnan laadun ja tehokkuuden seurantaa ja sitä koskevan tiedon julkaisemista varten,

OVAT ANTANEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

YLEISTÄ

1 artikla

Tarkoitus ja soveltamisala

1. Tämä asetus koskee puiteasetuksen asettamissa rajoissa lennonvarmistuspalvelujen tarjoamista yhtenäisessä eurooppalaisessa ilmatilassa. Tämän asetuksen tarkoituksena on asettaa yhteiset vaatimukset lennonvarmistuspalvelujen turvalliselle ja tehokkaalle tarjoamiselle yhteisössä.

2. Tätä asetusta sovelletaan yleisen lentoliikenteen lennonvarmistuspalvelujen tarjoamiseen puiteasetuksen mukaisesti ja mainitun asetuksen soveltamisalan puitteissa.

2 artikla

Kansallisten valvontaviranomaisten tehtävät

1. Puiteasetuksen 4 artiklassa tarkoitettujen kansallisten valvontaviranomaisten on varmistettava, että tämän asetuksen soveltamista ja erityisesti toiminnan turvallisuutta ja tehok-

kuutta niiden lennonvarmistuspalvelujen tarjoajien osalta, jotka tarjoavat palveluja asianomaisen viranomaisen nimenneen tai perustaneen jäsenvaltion vastuulla olevassa ilmatilassa, valvotaan asianmukaisesti.

2. Tätä varten kunkin kansallisen valvontaviranomaisen on järjestettävä asianmukaisia tarkastuksia ja selvityksiä, joilla todennetaan tämän asetuksen vaatimusten noudattaminen. Asianomaisen lennonvarmistuspalvelujen tarjoajan on helpotettava tällaisen työn suorittamista.

3. Jos toiminnalliset ilmatilan lohkot ulottuvat useamman kuin yhden jäsenvaltion vastuulla olevaan ilmatilaan, kyseisten jäsenvaltioiden on tehtävä keskenään sopimus tässä artiklassa säädetystä valvonnasta niiden lennonvarmistuspalvelujen tarjoajien osalta, jotka tarjoavat näihin lohkoihin liittyviä palveluja. Jäsenvaltiot voivat tehdä sopimuksen tässä artiklassa säädetystä valvonnasta niiden lennonvarmistuspalvelujen tarjoajien osalta, jotka tarjoavat palveluja muussa jäsenvaltiossa kuin missä niillä on pääasiallinen toimipaikka.

4. Kansallisten valvontaviranomaisten on suoritettava asianmukaiset järjestelyt, jotta ne voivat toimia keskenään tiiviissä yhteistyössä varmistaakseen sellaisten lennonvarmistuspalvelujen tarjoajien riittävän valvonnan, joilla on voimassa oleva lupa yhdestä jäsenvaltiosta, mutta jotka tarjoavat palveluja myös toisen jäsenvaltion vastuulle kuuluvassa ilmatilassa. Tällaiseen yhteistyöhön on sisällyttävä järjestelyt sellaisten tapausten käsittelemiseksi, joissa 6 artiklassa säädettyjä soveltuvia yhteisiä vaatimuksia tai liitteessä II vahvistettuja ehtoja ei ole noudatettu.

3 artikla

Hyväksytyt laitokset

1. Kansalliset valvontaviranomaiset voivat päättää antaa 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettut tarkastukset ja selvitykset osittain tai kokonaan liitteessä I asetetut vaatimukset täyttävien hyväksytyjen laitosten tehtäväksi.

2. Kansallisen valvontaviranomaisen myöntämä hyväksyntä on voimassa yhteisössä kolmen vuoden uusittavissa olevan jakson ajan. Kansalliset valvontaviranomaiset voivat teettää nämä tarkastukset ja selvitykset millä tahansa yhteisöön sijoitautuneella hyväksytyllä laitoksella.

4 artikla

Turvallisuusvaatimukset

Komissio yksilöi ja vahvistaa puiteasetuksen 5 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvat Eurocontrolin turvallisuusvaatimukset (Eurocontrol Safety Regulatory Requirements, ESARR) ja näihin vaatimuksiin myöhemmin tehtävät muutokset, joiden noudattaminen tehdään yhteisön lainsäädännön nojalla pakolliseksi. Ne julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* viitteinä näihin Eurocontrolin turvallisuusvaatimuksiin.

5 artikla

Lennonjohtajien lupakirjat

Komissio tekee tarvittaessa Euroopan parlamentille ja neuvostolle lennonjohtajien lupakirjoja koskevan esityksen mahdollisimman pian tämän asetuksen voimaantulon jälkeen.

II LUKU

PALVELUJEN TARJOAMISTA KOSKEVAT SÄÄNNÖT

6 artikla

Yhteiset vaatimukset

Lennonvarmistuspalvelujen tarjoamista koskevat yhteiset vaatimukset laaditaan puiteasetuksen 5 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen. Yhteiset vaatimukset kattavat vähintään seuraavat osa-alueet:

- tekninen ja toiminnallinen pätevyys ja soveltuvuus,
- turvallisuus- ja laadunhallintajärjestelmät ja -menetelmät,
- raportointijärjestelmät,
- palvelujen laatu,
- taloudelliset edellytykset,
- vastuu ja vakuutukset,
- omistus ja organisaatorakenne mukaan lukien eturistiriitojen välttäminen,
- henkilöstöresurssit mukaan lukien henkilöstön riittävää määrää koskevat suunnitelmat,
- turva-asiat.

7 artikla

Lennonvarmistuspalvelujen tarjoajia koskeva lupajärjestelmä

1. Yhteisön alueella tapahtuva lennonvarmistuspalvelujen tarjoaminen edellyttää jäsenvaltion antamaa lupaa.

2. Lupahakemukset on osoitettava sen jäsenvaltion kansalliselle valvontaviranomaiselle, jossa hakijan pääasiallinen toimipaikka ja mahdollinen rekisteröity toimisto sijaitsevat.

3. Kansallisten valvontaviranomaisten on annettava lupa lennonvarmistuspalvelujen tarjoajille, jotka täyttävät 6 artiklassa tarkoitettuja yhteiset vaatimukset. Luvat voidaan myöntää joko kutakin puiteasetuksen 2 artiklassa määriteltyä yksittäistä lennonvarmistuspalvelua tai näiden palvelujen muodostamaa kokonaisuutta varten, myös tilanteessa, jossa lennonvarmistuspalvelujen tarjoaja, oikeudellisesta asemastaan riippumatta, käyttää ja pitää yllä omia viestintä-, suunnistus- ja valvontajärjestelmiään. Lupia valvotaan säännöllisesti.

4. Luissa on täsmennettävä erityisesti turvallisuus huomioon ottaen lennonvarmistuspalvelujen tarjoajien oikeudet ja velvollisuudet mukaan lukien ilmatilan käyttäjien syrjimätön oikeus käyttää palveluja. Lupiin saa soveltaa ainoastaan liitteessä II säädettyjä ehtoja. Näiden ehtojen on oltava objektiivisesti perusteltuja, syrjimättömiä, oikeasuhteisia ja avoimia.

5. Edellä 1 kohdasta huolimatta jäsenvaltiot voivat sallia lennonvarmistuspalvelujen tarjoamisen ilmatilassaan tai sen osissa omalla vastuullaan ilman lupaa, jos tällaisten palvelujen tarjoaja tarjoaa niitä ensisijaisesti muuta ilma-alusten toimintaa kuin yleistä ilmaliikennettä varten. Tällöin on kyseisen jäsenvaltion ilmoitettava komissiolle ja muille jäsenvaltioille päätöksestään ja toimenpiteistä, joita se on toteuttanut varmistaakseen, että yleiset vaatimukset täytetään mahdollisimman hyvin.

6. Lupien antaminen antaa lennonvarmistuspalvelujen tarjoajille mahdollisuuden tarjota palvelujaan muille lennonvarmistuspalvelujen tarjoajille, ilmatilan käyttäjille ja lentoasemille yhteisön alueelta, tämän rajoittamatta 8 artiklan säännösten soveltamista ja jollei 9 artiklan säännöksistä muuta johdu.

7. Kansallisten valvontaviranomaisten on seurattava yhteisten vaatimusten sekä lupiin liitettyjen ehtojen noudattamista. Tällaisen seurannan yksityiskohdat sisällytetään kertomuksiin, jotka jäsenvaltiot antavat vuosittain puiteasetuksen 12 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Jos kansallinen valvontaviranomainen toteaa, että luvan haltija ei enää täytä näitä vaatimuksia tai ehtoja, sen on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet huolehtien samalla palvelujen jatkuvuudesta. Tällaisiin toimenpiteisiin voi kuulua luvan peruuttaminen.

8. Jäsenvaltion on tunnustettava toisessa jäsenvaltiossa tämän artiklan mukaisesti annettu lupa.

9. Poikkeuksellisissa olosuhteissa jäsenvaltiot voivat lykätä tämän artiklan noudattamista 19 artiklan 2 kohdan mukaisesti lasketusta päivämäärästä alkaen kuudella kuukaudella. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava tällaisista pidennyksistä komissiolle ja perusteltava ne.

8 artikla

Ilmaliikennepalvelujen tarjoajien nimeäminen

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että ilmaliikennepalveluja tarjotaan yksinoikeudella tietyissä ilmatilan lohkoissa niiden vastuulla olevassa ilmatilassa. Tätä varten jäsenvaltioiden on nimettävä ilmaliikennepalvelujen tarjoaja, jolla on yhteisön alueella voimassa oleva lupa.

2. Jäsenvaltioiden on määriteltävä nimettyjen palvelun tarjoajien oikeudet ja velvollisuudet. Tällaisiin velvollisuuksiin voi sisältyä ehtoja, jotka koskevat asiaankuuluvien tietojen nopeaa toimittamista kaikkien ilma-aluksien toiminnan tunnistamiseksi jäsenvaltioiden vastuulla olevassa ilmatilassa.

3. Jäsenvaltiot voivat harkintansa mukaan valita palvelujen tarjoajan edellyttäen, että se täyttää 6 ja 7 artiklassa tarkoitettuja vaatimukset ja ehdot.

4. Jos ilmatila-asetuksen 5 artiklan mukaisesti perustetut toiminnalliset ilmatilan lohkot ulottuvat useamman kuin yhden jäsenvaltion vastuulla olevaan ilmatilaan, kyseisten jäsenvaltioiden on yhdessä nimettävä yksi tai useampi ilmaliikennepalvelujen tarjoaja vähintään kuukausi ennen ilmatilan lohkon käyttöönottoa.

5. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle ja muille jäsenvaltioille välittömästi tämän artiklan puitteissa tehdyistä

päätöksistä, jotka koskevat ilmaliikennepalvelujen tarjoajien nimeämistä tietyjä ilmatilan lohkoja varten niiden vastuulla olevan ilmatilan osalta.

9 artikla

Sääpalvelujen tarjoajien nimeäminen

1. Jäsenvaltiot voivat nimetä sääpalvelujen tarjoajan kaikkien tai joidenkin säätietojen toimittamiseksi yksinoikeudella niiden vastuulla olevassa ilmatilassa tai sen osissa turvallisuusnäkökohdat huomioon ottaen.

2. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle ja muille jäsenvaltioille viipymättä kaikista tämän artiklan puitteissa tehdyistä sääpalvelujen tarjoajan nimeämistä koskevista päätöksistä.

10 artikla

Palveluntarjoajien väliset suhteet

1. Lennonvarmistuspalvelujen tarjoajat voivat käyttää muiden sellaisten palveluntarjoajien palveluja, joilla on yhteisössä annettu lupa.

2. Lennonvarmistuspalvelujen tarjoajien on saatettava yhteistyösuhteensa kirjallisiksi sopimuksiksi tai vastaaviksi oikeudelliseksi järjestelyiksi, joissa eritellään kunkin palvelun tarjoajan täsmälliset velvoitteet ja niiden suorittamat tehtävät ja mahdollistetaan operatiivisten tietojen vaihto kaikkien palveluntarjoajien välillä yleisen ilmaliikenteen edellyttämässä laajuudessa. Tällaisista järjestelyistä on ilmoitettava asianomaiselle yhdelle tai useammalle kansalliselle valvontaviranomaiselle.

3. Tapauksissa, joihin liittyy ilmaliikennepalvelujen tarjoaminen, edellytetään kyseisten jäsenvaltioiden hyväksyntää. Tapauksissa, joihin liittyy sääpalvelujen tarjoaminen, edellytetään kyseisten jäsenvaltioiden hyväksyntää, jos nämä ovat nimenneet sääpalvelujen tarjoajan yksinoikeudella 9 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

11 artikla

Suhteet sotilasviranomaisiin

Jäsenvaltioiden on yhteisen liikennepolitiikan yhteydessä toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että toimivaltaisten siviili- ja sotilasviranomaisten välillä laaditaan kirjalliset sopimukset tai vastaavat oikeudelliset järjestelyt määritellyn ilmatilan lohkojen hallinnasta.

12 artikla

Kirjanpidon avoimuus

1. Lennonvarmistuspalvelujen tarjoajien on omistusjärjestelyistään ja oikeudellisesta muodostaan riippumatta laadittava ja julkaistava tilinpäätöksensä sekä suorituttava niitä koskeva riippumaton tilintarkastus. Tilinpäätösten on oltava yhteisön käyttöön ottamien kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IAS) mukaisia. Jos täydellinen vastaavuus kansainvälisten tilinpäätösstandardien kanssa ei palvelujen tarjoajan oikeudellisen aseman vuoksi ole mahdollista, palvelujen tarjoajan on pyrittävä mahdollisimman suureen vastaavuuteen.

2. Lennonvarmistuspalvelujen tarjoajien on joka tapauksessa julkaistava vuosikertomus ja niiden tilinpäätös on tarkastettava säännöllisesti.

3. Tarjotessaan palvelukokonaisuuksia lennonvarmistuspalvelujen tarjoajien on sisäisessä kirjanpidossaan yksilöitävä lennonvarmistuspalvelujen kulut ja tuotot, jotka on kirjattava Eurocontrolin reitti- ja yksikkömaksujen kustannuseriaatteiden mukaisesti. Muista kuin lennonvarmistuspalveluista on tarvittaessa pidettävä erillistä kirjanpitoa samalla tavalla kuin jos kyseisiä palveluja tarjoaisivat erilliset yritykset.

4. Jäsenvaltioiden on nimettävä toimivaltaiset viranomaiset, joilla on oikeus tutustua jäsenvaltioiden vastuualueeseen kuuluvassa ilmatilassa palveluja tarjoavien kirjanpitoaineistoon.

5. Jäsenvaltiot voivat soveltaa kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltamisesta 19 päivänä heinäkuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1606/2002⁽¹⁾ 9 artiklan mukaisia siirtymäkauden säännöksiä tämän asetuksen soveltamisalan piiriin kuuluviin lennonvarmistuspalvelujen tarjoajiin.

13 artikla

Tietojen saatavuus ja tietosuojat

1. Asiaankuuluvat operatiiviset tiedot on yleisen ilmailun edellyttämässä laajuudessa vaihdettava reaaliaikaisesti kaikkien lennonvarmistuspalvelujen tarjoajien, ilmatilan käyttäjien ja lentoasemien välillä siten, että niiden operatiivisia tarpeita tuetaan. Tietoja voidaan käyttää ainoastaan operatiivisiin tarkoituksiin.

2. Asiaankuuluvien operatiivisten tietojen käyttöoikeus on myönnettävä syrjimättä asianmukaisille viranomaisille, lennonvarmistuspalvelujen tarjoamiseen oikeuttavan luvan haltijoille, ilmatilan käyttäjille ja lentokentille.

3. Luvanvaraisten palvelujen tarjoajien, ilmatilan käyttäjien ja lentoasemien on vahvistettava muiden kuin 1 kohdassa tarkoitettujen asiaankuuluvien operatiivisten tietojensa käyttöä koskevat vakioehdot. Kansallisten valvontaviranomaisten on hyväksyttävä tällaiset vakioehdot. Näitä ehtoja koskevat yksityiskohtaiset säännöt vahvistetaan tarvittaessa puiteasetuksen 5 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

III LUKU

MAKSUJÄRJESTELMÄT

14 artikla

Yleistä

Jäljempänä 15 ja 16 artiklan vaatimusten mukaisesti laaditaan lennonvarmistuspalvelujen maksujärjestelmä, joka lisää avoimuutta ilmatilan käyttäjiltä veloittavien maksujen määräämisessä, asettamisessa ja perinnässä. Tämän järjestelmän on oltava myös kansainvälisen siviili-ilmailun vuoden 1944 Chicagon yleissopimuksen 15 artiklan ja lentoreittimaksujen perimistä koskevan Eurocontrolin järjestelmän mukainen.

15 artikla

Periaatteet

1. Maksujärjestelmän on perustuttava lennonvarmistuspalvelujen kustannuksiin, jotka aiheutuvat palvelun tarjoajille näiden toimiessa ilmatilan käyttäjien hyväksi. Nämä kustannukset on järjestelmässä jaettava käyttäjäryhmien kesken.

2. Maksujen kustannusperustaa vahvistettaessa on noudatettava seuraavia periaatteita:

a) Ilmatilan käyttäjien kesken jaettavien kustannusten on katettava kaikki lennonvarmistuspalvelujen tarjoamisen kustannukset, joihin sisältyvät asianmukaiset pääomainvestointien korjat ja omaisuuden poistot koskevat määrät sekä ylläpito-, toiminta- ja hallintokustannukset.

b) Tässä yhteydessä huomioon otettavia kustannuksia ovat Euroopan aluetta koskevassa ICAO:n alueellisessa lennonvarmistussuunnitelmassa (ICAO Regional Air Navigation Plan) määrittäytyen ja sen mukaisesti käyttöön otettujen laitteiden ja palvelujen arvioidut kustannukset. Niihin voi kuulua myös kansallisille valvontaviranomaisille ja/tai

(1) EYVL L 243, 11.9.2002, s. 1.

hyväksytyille laitoksille aiheutuvia kustannuksia ja muita asianomaiselle jäsenvaltiolle ja palvelun tarjoajalle aiheutuvia kustannuksia, jotka liittyvät lennonvarmistuspalvelujen tarjoamiseen.

- c) Eri lennonvarmistuspalvelujen kustannukset on yksilöitävä erikseen 12 artiklan 3 kohdassa säädetyllä tavalla.
- d) Eri lennonvarmistuspalvelujen välinen ristikkäistuki on sallittu vain, mikäli se on objektiivisista syistä perusteltua ja edellyttäen että se yksilöidään selkeästi.
- e) Maksujen kustannusperustan avoimuus on taattava. On vahvistettava täytäntöönpanosäännöt, joita palvelun tarjoajien on noudatettava tietojen antamisessa, jotta voidaan tarkastella palvelun tarjoajien ennusteita, toteutuneita kustannuksia ja tuloja. Kansallisten valvontaviranomaisten, palvelun tarjoajien, ilmatilan käyttäjien, komission ja Eurocontrolin on vaihdettava säännöllisesti tietoja keskenään.

3. Rajoittamatta lentoreittimaksuja koskevan Eurocontrolin järjestelmän soveltamista on jäsenvaltioiden maksuja määrittäessään noudatettava seuraavia periaatteita 2 kohdan mukaisesti:

- a) Lennonvarmistuspalveluista perittävät maksut on määritettävä syrjimättömästi. Jos eri ilmatilan käyttäjiltä veloitetaan samasta palvelusta maksuja, ei eroa saa tehdä ilmatilan käyttäjän kansallisuuden tai luokan perusteella.
- b) Tiettyjen käyttäjien, erityisesti kevyiden ilma-alusten ja valtion ilma-alusten, osalta voidaan sallia vapautus maksuista edellyttäen, että vapautuksesta koituvia kustannuksia ei siirretä muiden käyttäjien maksettaviksi.
- c) Lennonvarmistuspalvelut saavat tuottaa tuloja siinä määrin, että ne ylittävät kaikki suorat ja epäsuorat toimintakustannukset ja antavat pääomalle kohtuullisen tuoton, joka osaltaan mahdollistaa tarvittavan pääoman karttumisen.
- d) Maksujen on vastattava ilmatilan käyttäjille annettavien lennonvarmistuspalvelujen ja -laitteiden kustannuksia ottaen huomioon eri ilma-alustyyppien suhteellinen tuotto.
- e) Maksuilla on edistettävä turvallisten, tehokkaiden ja toimivien lennonvarmistuspalvelujen tarjoamista siten, että voidaan saavuttaa korkea turvallisuustaso ja kustannuste-

hokkuus, sekä tuettava yhdenmuettyä palvelujen tarjoamista. Tässä tarkoituksessa tällaisiin maksuihin voi liittyä:

- järjestelmiä, muun muassa taloudellisiin etuihin tai haittoihin perustuvia kannustimia, joilla kannustetaan lennonvarmistuspalvelujen tarjoajia ja/tai ilmatilan käyttäjiä tukemaan ilmaliikennevirtojen hallinnon parannuksia, kuten kapasiteetin lisäystä ja myöhästymisten vähentämistä, samalla kun säilytetään optimaalinen turvallisuuden taso. Tällaisten järjestelmien soveltamisesta päättäminen on edelleen kuitenkin jäsenvaltion yksinomaisella vastuulla,
- tuloja sellaisten hankkeiden tukemista varten, joiden tarkoituksena on avustaa tiettyjä ilmatilan käyttäjien ja/tai lennonvarmistuspalvelujen tarjoajien ryhmiä yhteisten lennonvarmistusinfrastruktuurien, lennonvarmistuspalvelujen tarjoamisen sekä ilmatilan käytön parantamiseksi.

4. Edellä 1, 2 ja 3 kohdan soveltamisalaan kuuluvien alojen täytäntöönpanosäännöt vahvistetaan puiteasetuksen 8 artiklassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

16 artikla

Maksujen seuranta

1. Komissio huolehtii yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa siitä, että vaatimustenmukaisuutta suhteessa 14 ja 15 artiklassa tarkoitettuihin periaatteisiin ja sääntöihin seurataan jatkuvasti. Komissio pyrkii ottamaan käyttöön tarvittavat järjestelyt, joiden avulla voidaan käyttää hyväksi Eurocontrolin asiantuntemusta.

2. Komissio tutkii omasta aloitteestaan tai silloin kun yksi tai useampi jäsenvaltio, joka katsoo, ettei periaatteita ja sääntöjä ole sovellettu asianmukaisesti, sitä pyytää, kaikki tapaukset, joissa epäillään, että kyseisiä periaatteita ja/tai sääntöjä ei noudateta tai sovelleta. Komissio tekee kahden kuukauden kuluessa pyynnön vastaanottamisesta sekä asianomaista jäsenvaltiota että yhtenäisen ilmatilan komiteaa kuultuaan puiteasetuksen 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen päätöksen 14 ja 15 artiklan soveltamisesta sekä siitä, saako kyseistä käytäntöä jatkaa.

3. Komissio osoittaa päätöksensä jäsenvaltioille sekä ilmoittaa siitä palvelun tarjoajalle, mikäli asia koskee tätä oikeudellisesti. Jokainen jäsenvaltio voi kuukauden kuluessa antaa komission päätöksen neuvoston käsiteltäväksi. Neuvosto voi kuukauden kuluessa tehdä määränemmistöllä komission päätöksestä poikkeavan päätöksen.

IV LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

17 artikla

Tekniikan kehitykseen mukauttaminen

1. Liitteisiin voidaan tehdä tekniikan kehityksen edellyttämiä mukautuksia puiteasetuksen 5 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.
2. Komissio julkaisee tämän asetuksen nojalla vahvistetut täytäntöönpanosäännöt *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

18 artikla

Luottamuksellisuus

1. Kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti toimivat kansalliset valvontaviranomaiset ja komissio eivät saa ilmaista luonteeltaan luottamuksellisia tietoja eivätkä etenään tietoja len-

nonvarmistuspalvelujen tarjoajista, näiden liikesuhteista tai kustannustekijöistä.

2. Edellä 1 kohdan soveltaminen ei rajoita kansallisten valvontaviranomaisten julkistamisoikeutta, jos tämä on olennaisen tärkeää kyseisten viranomaisten tehtävien suorittamiselle. Tällöin tietojen julkistamisen on oltava oikeasuhteista ja siinä on otettava huomioon lennonvarmistuspalvelujen tarjoajien oikeudet edut liikesalaisuuksiensa suojaamisessa.

3. Edellä 1 kohta ei estä julkistamasta palvelun tarjoamisen edellytyksiä sekä laatua ja tehokkuutta koskevia muita kuin luonteeltaan luottamuksellisia tietoja.

19 artikla

Voimaantulo

1. Tämä asetus tulee voimaan kahdentenkymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.
2. Sen 7 ja 8 artikla tulevat kuitenkin voimaan vuoden kuluttua siitä, kun 6 artiklassa tarkoitettut yhteiset vaatimukset on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Strasbourgissa 10 päivänä maaliskuuta 2004.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

P. COX

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

D. ROCHE

LIITE I

HYVÄKSYTTYJÄ LAITOKSIA KOSKEVAT VAATIMUKSET

Hyväksytyin laitoksen on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- se kykenee osoittamaan asiakirjoin, että sillä on laaja kokemus julkisten ja yksityisten organisaatioiden, erityisesti lennonvarmistuspalvelujen tarjoajien, arvioinnista ilmaliikenteen alalla sekä muilla samankaltaisilla aloilla yhdellä tai useammalla tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvista osa-alueista,
- sillä on edellä mainittujen organisaatioiden määräaikaistarkastuksia koskevat kattavat säännöt ja määräykset, jotka on julkaistu ja joita tarkistetaan ja parannetaan jatkuvasti tutkimus- ja kehitysohjelmien avulla,
- se ei ole lennonvarmistuspalvelujen tarjoajien, lentoaseman hallintoviranomaisten tai muiden lennonvarmistuspalvelujen tarjoamisessa tai ilmaliikennepalveluissa kaupallisesti mukana olevien toimijoiden määräysvallassa,
- sillä on vakiintunut asema ja riittävä määrä teknistä, johtamis-, tuki- ja tutkimushenkilöstöä, jonka pätevyys vastaa suoritettavia tehtäviä,
- sitä johdetaan ja hallinnoidaan siten, että taataan hallinnossa tarvittavan tiedon luottamuksellisuus,
- se on valmis antamaan tarvittavat tiedot asianomaiselle kansalliselle valvontaviranomaiselle,
- sillä on määriteltyä ja kirjattuna laatupolitiikka, -tavoitteet ja -sitoumukset, ja se on varmistanut, että tämä laatupolitiikka ymmärretään ja että sitä toteutetaan ja vaalitaan kaikilla organisaation tasoilla,
- se on kehittänyt ja toteuttanut toimivan sisäisen laatujärjestelmän, jota noudatetaan jatkuvasti ja joka perustuu kansainvälisesti hyväksytyjen laatustandardien asianmukaisiin osiin ja on EN 45004 -standardin (tarkastuslaitokset) ja EN 29001 -standardin mukainen, siten kuin näitä tulkitaan kansainvälisen luokituslaitosten järjestön (IACS) laatujärjestelmän sertifiointiohjelman vaatimuksissa,
- se antaa laatujärjestelmänsä laitoksen sijaintijäsenvaltion viranomaisten hyväksymän riippumattoman tarkastuselimen sertifiotavaksi.

LIITE II

LUPIIN LIITETTÄVÄT EHDOT

1. Luvissa on mainittava:
 - a) luvan antanut kansallinen valvontaviranomainen;
 - b) hakija (nimi ja osoite);
 - c) luvassa tarkoitetut palvelut;
 - d) lausunto siitä, että hakija vastaa tämän asetuksen 6 artiklassa määriteltyjä yhteisiä vaatimuksia;
 - e) luvan myöntämispäivä ja voimassaoloaika.

 2. Lupaan liittyvät lisäehdot voivat tarvittaessa koskea:
 - a) ilmatilan käyttäjien syrjimätöntä oikeutta palveluihin ja tällaisilta palveluilta edellytettävää suoritustasoa, myös turvallisuuden ja yhteentoimivuuden tasoja;
 - b) yhden tai useamman yksittäisen palvelun toiminnallisia erittelyjä;
 - c) ajankohtaa, johon mennessä palveluja olisi tarjottava;
 - d) erilaisia yhdessä tai useammassa yksittäisessä palvelussa käytettäviä toimintaan liittyviä laitteita;
 - e) sellaisen palvelutoiminnan harjoittamisen erillään pitämistä tai rajoittamista, joka ei liity lennonvarmistuspalvelujen tarjoamiseen;
 - f) palvelujen tarjoajan ja kolmannen osapuolen välisiä sopimuksia tai muita järjestelyjä, jotka koskevat palveluja;
 - g) sellaisten tietojen toimittamista, joita voidaan kohtuudella vaatia sen tarkistamiseksi, että palvelut ovat yhteisten vaatimusten mukaisia, mukaan luettuina suunnitelmat, rahoitusta ja toimintaa koskevat tiedot sekä tarjottujen lennonvarmistuspalvelujen tyyppiä ja/tai soveltamisalaa koskevat tärkeimmät muutokset;
 - h) muita oikeudellisia seikkoja, jotka eivät liity erityisesti lennonvarmistuspalveluihin, kuten luvan keskeyttämiseen tai peruuttamiseen liittyvät ehdot.
-